

DEPARTAMENT DE CULTURA

ACORD

GOV/28/2011, de 8 de març, pel qual es declara bé cultural d'interès nacional, en la categoria de conjunt històric, el nucli històric de Conesa, i se'n delimita l'entorn de protecció.

Per la Resolució CMC/2658/2010, de 25 de març (DOGC núm. 5687, de 6.8.2010), es va incoar expedient de declaració de bé cultural d'interès nacional, en la categoria de conjunt històric, a favor del nucli històric de Conesa i es va delimitar el seu entorn de protecció.

S'han complert tots els tràmits preceptius en la instrucció d'aquest expedient d'acord amb el que estableixen els articles 8 i següents de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català.

A l'expedient consten els informes favorables del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català i de l'Institut d'Estudis Catalans.

Durant la tramitació de l'expedient no s'han presentat al·legacions.

Per tot això, a proposta del conseller de Cultura, el Govern

ACORDA:

—1 Declarar bé cultural d'interès nacional, en la categoria de conjunt històric, el nucli històric de Conesa (Conca de Barberà), segons la ubicació i la descripció que consten a l'annex 1 d'aquest Acord.

—2 Delimitar l'entorn de protecció d'aquest conjunt històric que es grafia en el plànol que es publica amb aquest Acord i segons la justificació que consta a l'annex 2.

—3 Publicar íntegrament al DOGC i al BOE aquest Acord, de conformitat amb el que preveu l'article 12 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català, i notificar-lo als interessats i a l'ajuntament del municipi on radica el bé.

Contra aquest Acord, que exhauereix la via administrativa, es pot interposar recurs potestatiu de reposició davant el Govern de la Generalitat de Catalunya en el termini d'un mes, o bé, recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en el termini de dos mesos, a comptar, en tots dos casos, des de la publicació al DOGC o des de la corresponent notificació.

Barcelona, 8 de març de 2011

GERMÀ GORDÓ I AUBARELL
Secretari del Govern

ANNEX 1

Ubicació i descripció

La població objecte d'aquest Acord de declaració de conjunt històric és el nucli antic de Conesa al municipi de Conesa.

Tot i que en el terme s'han trobat sepulcres ibèrics i terrissa romana, no és té constància documental de l'existència de Conesa fins al segle XI. En la "Carta de Població", Ramon Berenguer I, comte de Barcelona, atorga territori a Bernat Seniofred amb la condició de construir-hi un castell de defensa de la Marca Hispànica.

El nucli de Conesa està conformat per un primer recinte clos, conformat pel primitiu castell, avui ja no existent, i un segon recinte originàriament també tancat que, a partir del segle XVI, va donar lloc a creixements al llarg dels camins d'accés.

Els elements més rellevants són les restes del castell, del recinte emmurallat i dos portals: el Portal Reial (o de Sant Antoni) i el de Santa Maria. També cal esmentar l'església parroquial de Santa Maria, dels segles XIV i XV, i les restes notables de l'Hospital de Sant Antoni, fora del clos murat i davant del Portal Reial. Són també remarcables: el traçat del carrer Revalla –al costat de la primera muralla del segle XII, on hi havia el barri jueu–; Cal Gallard, i la casa del Delme –del 1559, casal dels senyors remodelat pel Monestir de Santes Creus–, etc.

La delimitació del conjunt té en compte el sistema viari, l'existència del primer i del segon recintes closos de creixement anular (on destaquen la trama viària i la presència d'antigues torres), l'església i la Casa del Delme, així com els límits posteriors de les edificacions i de les propietats existents, en aquest cas emmarcades per dos barrancs.

Conesa és un nucli urbà que per les seves característiques morfològiques, urbanístiques, arquitectòniques, constructives i històriques, conserva la configuració de l'urbanisme dels nuclis medievals catalans i dels seus creixements i presenta, encara ara, una traça urbana que s'ha mantingut pràcticament inalterada des del segle XIV.

El conjunt arquitectònic i urbanístic de Conesa destaca per l'harmonia i la continuïtat de la traça dels seus carrers, illes, places i edificis.

ANNEX 2

Justificació de l'entorn de protecció

La delimitació de l'entorn de protecció al voltant del conjunt històric de Conesa és la possibilitat més vàlida d'instrumentar una figura que garanteixi la pervivència dels múltiples valors del conjunt en les millors condicions possibles.

Aquesta figura legal considera i incorpora, des de la seva pròpia definició, les interaccions del conjunt històric amb cada un dels elements del seu entorn, així com la relació entre si. És, doncs, una eina de protecció global, valorativa de la realitat, amb la clara intencionalitat de conservar en les millors condicions possibles el llegat patrimonial inherent al conjunt.

Si entenem el conjunt històric com un organisme viu i no aïllat, i que molt a prop disposa d'una realitat que l'envolta amb la que s'hi ha de dialogar i que es troba en constant transformació, entenem que la seva relació amb el seu entorn més immediat es produeixi sota la tutela de l'entorn de protecció.

Es pretén assolir l'equilibri entre la necessitat de crear una àrea de protecció al voltant del conjunt que garanteixi suficientment el control sobre el seu entorn i la voluntat de no afectar més espais dels estrictament indispensables.

Per dur a terme la delimitació de l'entorn de protecció es considera com a unitat bàsica la parcel·la urbanística i les propietats del sòl fins on són conegudes o reconegudes.

La definició de l'entorn s'ha realitzat a través del reconeixement del terreny i del coneixement de les característiques ambientals de la zona, seguint dos criteris bàsics:

Establir un control visual de les perspectives del conjunt històric des dels espais de l'entorn més immediat.

Establir un control de les intervencions en les edificacions i espais públics de l'entorn per tal de mantenir el diàleg coherent entre el conjunt i la resta de teixit urbà.

El conjunt històric de Conesa es percep des dels llocs que l'envolten com un element compacte i unitari. La seva situació geofísica fa que es trobi enmig de tres corrents intermitents d'aigua i que s'obri cap a la Conca de Barberà per on avui ho fa la carretera d'arribada. La seva situació, de fondalada enmig dels tres barrancs, provoca que la visió que l'espectador disposa del conjunt sigui sempre des d'una posició elevada.

L'element més visible des de l'entorn més immediat és el campanar de l'església, tot i que topogràficament no es troba en el lloc més elevat del nucli històric, que correspondria a l'antic castell, avui completament destruït. És, per tant, el campanar l'element més significatiu d'aquest paisatge i el que marca la fita vertical respecte la horitzontalitat del conjunt.

La necessitat de protecció d'aquesta relació entre els torrents i el nucli compacte porta a delimitar un nucli de protecció extens, que va més enllà dels límits físics que defineixen la immediatesa del conjunt i que topogràficament es troba més elevat (salvant una zona) que el propi conjunt. La pròpia estructuració del territori al voltant del conjunt és definitori per tal de delimitar l'entorn de protecció.

(11.060.046)
